

2^e Beeldvormende sessie begrotingsproces en strategische investeringsagenda

Programma

1. Doelstelling
2. Planning begroting 2025
3. Actualiteit & handelingsperspectief
4. Strategische investeringsagenda
5. De 4 projecten
6. Vervolg & vragen

1. Doelstelling

- Vervolg op 1^e sessie. Deels herhaling + verdieping 4 grote projecten.
- Raad in een vroeg stadium betrekken
 - *Betekent ook dat nog niet alles duidelijk is.*
 - *Proces college begroting 2025 ook net gestart.*
- Veel onzekerheden door landelijke (financiële) ontwikkelingen.
- Komende maanden bepalen hoe te handelen.
- Voorjaarsdebat (juli) = Eerste richting.
- Dus geen investeringsbesluiten over grote projecten bij de voorjaarsbrief.
- Begroting 2025 (november) = Vervolgrichting en financiële reservering. Meer duidelijkheid over moment van te nemen investeringsbeslissingen.

2. Planning begroting 2025

1	1 ^e beeldvormende sessie raad	20 maart 2024
2	2 ^e beeldvormende sessie raad	10 april 2024
3	3 ^e beeldvormende sessie raad	29 mei
4	4 ^e beeld/meningsvormende sessie raad	26 juni
5	Voorjaarsdebat	17 juli 2024
6	Ontwerp begroting 2025 naar de raad	03 oktober 2024
7	Vragencarroussel	03-31 oktober 2024
8	Presentatie ontwerpbegroting 2025 raad	Uiterlijk 31 oktober 2024
9	Meningsvormende bijeenkomst raad	06 november 2024
10	Raadsbehandeling begroting 2025	13 november 2024

3. Actualiteit en handelingsperspectief

- Toezegging kabinet: Voorjaarsnota besluit opschalingskorting → *Mogelijk effect gemeente Groningen: + €10,8 mln.*
- Afhankelijkheid nieuw kabinet financieel ravijn → *Lobby doorzetten i.s.m. VNG*
- Besluit begrotingsadvies VNG → *Gevolgen in kaart brengen (keuzemogelijkheden en scenario's).*
- Geen structurele ruimte voor nieuwe opgaven
- Externe financiering → *O.a. Nij Begun*
- Strategische investeringsagenda → *Verantwoord investeren*

Conclusie: Veel onzekerheid. Gevolgen kunnen groot zijn

4. Strategische investeringsagenda

Waarom?

- Grote investeringsopgave: o.a. stadsontwikkeling, energietransitie, en vervanging & verduurzaming van maatschappelijk vastgoed.
- Deze investeringen zijn belangrijk om Groningen te verduurzamen, aantrekkelijk, economisch sterk en leefbaar te houden.
- Veelheid en omvang van projecten i.c.m. de financiële onzekerheid en de uitvoeringskracht van de organisatie en de markt vragen om een langjarige en brede afweging. Ook netcongestie gaat de komende jaren een grote rol spelen.
- Slim en verantwoord investeren.

Hoe?

- Inzicht bieden in grote projecten die op ons afkomen en besluiten die de komend periode noodzakelijk zijn → Koppelen aan begroting / financiële reservering.
- 10 jaar i.p.v. 4 jaar vooruitkijken.

4. Strategische investeringsagenda

In samenhang bezien geeft ook de mogelijkheid om:

- Zoeken naar slimme opties voor prioritering en fasering (meer focus), besparingen, optimalisaties en/of combinaties van projecten;
- Inzet (en kans) op cofinanciering door medeoverheden (provincie, Rijk, Europa) te vergroten;
- Raad nauw betrekken en in positie brengen om kaders te stellen en beslissingen te nemen.

Kanttekeningen

- Strategische investeringsagenda is geen meerjarenbegroting, maar een hulpmiddel.
- We doen niet alles tegelijk. Ook niet in de besluitvorming. Realisatiebesluiten worden afzonderlijk aan de raad voorgelegd.
- Financiële effecten op middellange en lange termijn zijn onzeker en afhankelijk van bv. wetgeving en Rijksmiddelen.

4. Strategische investeringsagenda

Projecten die mogelijk effect hebben op de begroting 2025

Unieke (grote) projecten

1. Nieuw muziekcentrum	2. Gebiedsontwikkeling en sportcentrum Kardinge
3. Martiniplaza	4. Museum aan de A
5. Integraal huisvestingsplan onderwijshuis	
6. Verduurzaming maatschappelijk vastgoed	7. Warmtenet
8. Zonnepark Meerstad Noord	9. Suikerzijde
10. Gebiedsontwikkeling Stationsgebied	11. Meerstad
12. Stadshavens	13. Oeververbinding Oosterhamrikzone
14. Westelijke ringweg	15. Ringweg Hoogkerk
16. Masterplan Sportvoorzieningen	

Overige investeringsprojecten

17. Fietsparkeren binnenstad	18. Uitvoering Mobiliteitsvisie
19. Bovenwijkse infrastructuur	20. Gemeentelijk ontwikkelbedrijf
21. Broedplaatsen	
22. Meerjarenvervangingsplan openbare ruimte	23. Groninger Water- en rioleringsplan
24. Huisvesting Stadsbeheer	
25. Wijkvernieuwing	

Komende maanden: Keuzes en zoeken naar slimme opties voor prioritering en fasering (meer focus), besparingen, optimalisaties en/of combinaties van projecten

5. 4 projecten

- Pilot 2023: vier projecten vanwege hun omvang, noodzaak & urgentie en mogelijke samenhang
- Projecten: Kardinge, Martiniplaza, De Nieuwe Poort en Mada.
- Belangrijke voorzieningen voor de stad → Maatschappelijk vastgoed aan vervanging toe.
- Alle mogelijkheden ter discussie: programma van eisen, locatie, fasering, financiële arrangementen.
- De pilot heeft veel opgeleverd. Samenhang en keuzes mogelijk die leiden tot lagere kosten.
- Eerste uitkomsten en vervolg toegelicht in collegebrief 13-09-2023.
- Vervolg in maart 2024 ambtelijk opgeleverd. Duiding college vindt nog plaats.

5. 4 projecten

- Kardinge, Martiniplaza, De Nieuwe Poort → Grote projecten met langere tijdshorizon.
- Nog veel stappen te doorlopen van programma van eisen tot definitief ontwerp, aanbesteding en bouw.
- Stappen en planning nader uit te werken.

5. Kardinge

Waarom dit project

- Belangrijk in Masterplan Campussen: Vitaliteitscampus Kardinge met regionaal belang.
- Sport- en beweefaciliteiten essentieel voor stad en omgeving (600.000 bezoekers per jaar).
- Educatiefunctie Alfa-college (8000 studenten).
- Kardinge nodig om kansenongelijkheid m.b.t. sporten tegen te gaan.
- Vastgoed is economisch en technisch afgeschreven. Nieuwbouw is noodzakelijk om de functies in stand te blijven houden en om doelen Masterplan Campussen te halen.

5. Kardinge

Proces tot nu toe

- Mrt 2020: Verkenning
Opiniërende raadscommissie bespreekt eerste resultaten
Toekomstpotentie van Sportcentrum Kardinge.
- Apr 2021: Brief aan de raad met beschrijving opgave herontwikkeling
sportcentrum (integrale gebiedsgerichte aanpak).
- Sep 2021: Presentatie aan de raad (bidbook / ambitiedocument).
- Feb 2023: Presentatie aan de raad (voortgang)
- Mei 2023: Brief aan de raad met overzicht ontwikkelingen die eerder hebben
plaatsgevonden, huidige stand van zaken en
vervolgproces.

5. Kardinge

Waar kijken we naar?

- Onderzoek haalbaarheid externe financiering schaatsfaciliteiten.
- Besluit daarna over haalbaarheid ijsfaciliteiten.
- Werk verschillende varianten uit m.b.t. de aanwezige faciliteiten. Aandachtspunt is overlap met Martiniplaza (sport).
- Geef verdere invulling aan plan voor inrichting openbare ruimte (waaronder verkeersstromen, OV, parkeren, P+R). Maak businesscase.
- Onderzoek mogelijkheden betaald parkeren P+R
- Voer second opinion uit op businesscase.

5. De Nieuwe Poort

Waarom dit project

- De Nieuwe Poort nodig om cultuurambitie waar te kunnen maken en positie te kunnen versterken.
- Gebouw is op, technisch en economisch afgeschreven. Renovatie is zeer ingrijpend en verhoudingsgewijs kostbaar.
- Renovatie lost niet alle problemen op. Knelpunten op het gebied van logistiek, overlast voor de omgeving en duurzaamheid blijven bestaan. Ook gewenste capaciteit dan niet mogelijk. Daardoor kiezen grote artiesten steeds vaker voor een andere zaal en loopt Groningen aanbod mis.

5. De Nieuwe Poort

Proces tot nu toe

- Jan 2014: Brief aan de raad over druk op de exploitatie
- Nov 2017: Voortgangsbrief aan de raad
- Sept 2018: Raad stelt 1^e fase verkenning nieuw muziekcentrum vast (uitgangspunten)
- Nov 2020: Raad stelt 2^e fase verkenning vast (kadernota, programma van eisen).
College en raad geven voorkeurslocatie Stationsgebied aan.
- Dec 2021: Voortgangsbrief aan de raad
- Jan 2022: Voorlopige kaders aangeboden aan de raad
- Nov 2023: Raad, vaststellen begroting 2023. Besloten tot aanvullende middelen voorbereidingen kapitaallasten nieuw muziekcentrum. € 2 mln. in

2027

oplopend naar structureel € 6 mln. vanaf 2029.

5. De Nieuwe Poort

Waar kijken we naar?

- Raad heeft voorkeur uitgesproken voor stationslocatie. Wel kijken naar Suiker en ontwikkelingen daar om te kunnen vergelijken (mogelijke functies en kosten).
- Bestuursopdracht: uitwerken scenario's m.b.t. samenstelling verschillende zalen.
- Verken optimalisaties in PVE.
- Verken oplossingen parkeren Spoorkwartier (bovengronds) zonder risico op overlast omgeving.
- Verken aanpassingen in stedenbouwkundig plan Stationskwartier.
- Afstemming met programma Martiniplaza i.r.t. benodigde capaciteit.

5. Martiniplaza

Waarom dit project

- MP neemt eigen plek in met uniek aanbod in het Noorden en aanvullend op SPOT (musicals, grootschalig cabaret, dansshows, theater).
- Beurs- en congrescentrum van het noorden.
- Gebouwen economisch en technisch afgeschreven.

5. Martiniplaza

Proces tot nu toe

- 2014 / 2016: Raad stelt in totaal € 12 miljoen beschikbaar voor aanpak achterstallig onderhoud.
- 2016: Presentatie aan raad over onderzoek naar verbetermogelijkheden MP.
- 2019: Brief aan de raad over splitsing MP in een Vastgoed BV en een Exploitatie BV.
- 2021: Vaststelling raad gemeentelijke visie MP als uitgangspunt voor vervolgonderzoek toekomst MP.
- 2021: Brief aan de raad over uitkomsten/evaluatie Meerjaren Onderhoudsplan.
Opname aanvullende bijdrage onderhoud.
- 2022: Brief aan de Raad over voortgang toekomstbestendig MP.

5. Martiniplaza

Waar kijken we naar?

- Vastgoed gaat over naar gemeente.
- Herijken visie Martiniplaza, visie gebied en de daaruit voortvloeiende visie op gebouw. Hierbij ook kijken naar de overlap met Kardingge (sport) en het Muziekcentrum (congressen en muziek)
- We onderzoeken scenario's:
 - *Door met de huidige zalen;*
 - *Martiniplaza blijft op huidige locatie, geen vervanging Expohal en Borgmanzaal;*
 - *Als voorgaand scenario met combinatievariant Kardingge (sport);*
 - *Scenario met alleen een muziektheater.*

Aandachtspunten:

- Parkeren en mogelijkheden herontwikkeling vrijkomende grond betrekken in gebiedsvisie;
- Opstellen van een businesscase na verdere uitwerking van programma.
- De overlap met de Nieuwe Poort en Kardingge (topsport)

5. Museum aan de A

Waarom dit project

- Aanvulling op cultureel aanbod. MadA regionaal historisch museum (dat nu ontbreekt) met potentie om derde publiekstrekker te worden voor de stad met 50.000 bezoekers per jaar.
- Instandhouden en toegankelijk maken één van de oudste rijksmonumentale gebouwen van de stad.
- Educatiefunctie: lesprogramma's voor Primair en Voortgezet Onderwijs en leerwerkplek voor Noorderpoort.

5. Museum aan de A

Proces tot nu toe

- Juni 2016: Brief aan de raad m.b.t. strategische aankoop pakhuis voor ontwikkeling museum.
- Okt 2016: Raadsbesluit reservering begroting, € 2 miljoen voor ontwikkeling nieuw historisch museum.
- Nov 2017: Raadsbesluit bijdrage aankoop Pomphuis (als museumcafé)
- Apr 2018: Brief aan de raad, stand van zaken
- Okt 2018: Brief aan de raad, stand van zaken
- Apr 2020: Raadsbesluit: vaststellen Masterplan Museum aan de A

5. Museum aan de A

Waar kijken we naar?

- Verken consequenties bij overname vastgoed.
- Maak integrale businesscase voor gebouw en exploitatie (tijdens verbouwing en na opening).
- Breng keuzemogelijkheden in beeld.
- Onderzoek no-regret maatregelen (mogelijk op korte termijn en inzet al toegekende subsidies).
- Second opinion op businesscase.
- Werk toe naar definitief go/no-go besluit.

6. Vervolg bestuursopdracht

Kardinge

- Om de schaatsbaan te realiseren spannen we ons maximaal in om co-financiering / partners te vinden

MadA

- Externe subsidiemogelijkheden verder onderzoeken

6. Vervolg bestuursopdracht

Nieuw muziekcentrum

- Ruimtelijk Functioneel Ontwerp voor beide locaties
- Aanzet voor afwegingskader locatiekeuze (en betrek ook CO2 daarin)
- Verkenning van de mogelijkheden voor herbestemming locatie Oosterpoort inclusief herijken 0 scenario (zoals gevraagd door de raad)
- Heldere uiteenzetting van verschillende te doorlopen processtappen

Martiniplaza

- Meer scherp gevraagd over wat wanneer moet (onvermijdelijke investeringen)
- Onderzoeken 'multiplier' MartiniPlaza voor Groningen

7. Vervolg en vragen?

- 29 mei volgende beeldvormende sessie
- 26 juni volgende meningsvormende sessie